

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izahaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrto leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem sementišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 5 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemškutarska in nemčurska zarota zoper Slovence.

Zoper poštene, pravicoljubne Nemce nimamo nič. Tudi nemškega jezika ne sovraži noben pameten Slovenec, ampak se ga nauči, kder koli je mogoče in potrebno. Toda druga je z nemčurji, z liberalci in prusaki. Ti so za avstrijskega cesarja in za Avstrijo le na videz. Prav za prav gorijo za Bismarka in njegovo veliko Nemčijo do Trsta in Reke. Oni sovražijo vse Slovane, posebno pa Čehe in Slovence, ker jim ti pot zapirajo do Jadranskega morja. Zato delajo na vse kriplje na našo uničenje, duševno in gnotno, da nas kakor Poljace v Poznanskem časom odrinejo iz uradnih, sodnih, šol, trgovstva, obrtnijstva, s kmetij in naposled iz cerkve. Tako bode polagoma do Adrije vse nemško; slovenski narod se poizgubi med Nemci; njegova govorica omolkne.

Vsakako so naši nemčurji že močni in nevarni, zlasti po mestih, trgih, pa največjo moč in potuho in podporo dajejo jim naši nemškutarji, t. j. tisti zaslepljeni ali sebični Slovenci, ki tujcem pete ližejo.

Zaslepljeni Slovenci ne vidijo nevarnosti in mislijo, da bodo na enkrat učeni, prebrisan, premožni, bogati, zveličani, če par besed nemških vlovijo in svojo deco nemčijo, namesto da bi jo dali pametno na podlagi slovenščine vzrejati, da bi Slovenci ostali, čeravno bi tudi nemški žnali.

Takšni zaslepljeni Slovenci dobivajo namesto prebrisane mladine samih trapežev in buteljnov, ki ne znajo prav ne slovenski, ne nemški ter niso kos dobro izučenej nemškej mladini; slovenskih knjig ne znajo brati, nemških pa prav ne umejo in tako ne morejo nikder napredovati. Povsod jih Nemec prekosi. Sebični Slovenci pa so zvite glave, ki narodne strasti nemčurskih liberalcev rabijo za sebe, za svojo čast in svoj žep. Laskajo se, dobrikajo, pete ližejo, brade gladijo, v hlapčevanje ponujajo se

tujcem nemčurjem, kakor Judež Iškarijot nek-daj Farizejem, kakor greški Efijaltes perzijskim nasilnikom, ter izdajajo svojo narodno poščenje, svoj slovenski dom. Za grdo izdajstvo prejemajo Judeževih srebernikov: častne, mastne službe. Žepe si polnijo, ubogi narod slovenski pa izdajajo.

Na spodnjem Štajerskem je 466.372 duš. Slovencev se je pri zadnjem štetju zapisalo 388.400. Ker pa je pravih Nemcev komaj 15000, tako imamo nesrečnih nemškutarjev 62.000, ki v lastno sklado pljuvajo in v lastno gnezdo nesnago polagajo.

Podobno je na Koroškem, Goriškem in Kranjskem. Da število teh množijo, imajo liberalni nemčurji s sebičniki nemškutarji poseben črtež, zvezo in zaroto. Vse kar je slovensko, to se ima osmesiti, ogrditi, zatreti, zadušiti in uničiti. V to svrhu jim je vsako sredstvo prav, zlasti pa nemški „šulferajn“ in časniki nalašč v to osnovani; na Koroškem: „Neue freie Stimmen“, katere spisuje nemškutar Matschnigg, na Kranjskem: „Laibacher Wochenblatt“ in „Ljudski glas“, na Štajerskem pa celjska: „Nachtwachterca“ in nemškutarskega prvaka Glantschnigg-a „Kmetiski prijatelj“.

Duša vsemu rogovilstvu zoper Slovence so pa nekateri nemčurski in nemškutarski profesorji, uradniki, grajščaki, fabrikanti, advokati, notarji, trgovci, kramarji in krčmarji.

Kaj imamo pošteni, narodno misleči in ču-teči Slovenci temu nasproti storiti?

Desterniški.

Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za spodnji Štajer.

(Pri sv. Juriji ob južnej železnici.)

Društveni odbor je imel 15. t. m. svojo drugo sejo po ustanovljenji; te seje so se udeležili gg. Dr. Ipavc, zdravnik in župan Šentjurski kot predsednik, na dalje Franc Lenček veleposestnik na Blanci, Franc Praunseis, usn-

ja v Št. Juriji, Mihael Vizjak, posestnik in znani sadjerejec v Teharski fari, Mihael Vošnjak, inženir v Celji, vitez Berks, graščak na Blagovni, Ivan Boštjančič, učitelj na Blanci in V. Jarc, učitelj pri sv. Juriji.

Gospod ravnatelj dr. Ipavic prečita zapisnik zadnje odborove seje od 8. decembra m. l., kateri se nespremenjen potrdi. Dalje razlaga, da je društvo obrnilo se med drugim tudi do ministerstva poljedelstva za podporo, katera se je društvu tudi obljubila; društvo pa mora pri ministerstvu dokazati, da ima obilo udov in da je delavno. — Zato se tu obračamo na vse, p. n. sadjerejce in prijatelje sadjereje, ter vse prave domoljube, kateri še tega niso storili, da prej ko prej svoj pristop naznanijo g. Fr. Praunseis-u, če tudi društveni donesek pozneje pri priložnosti g. blagajniku odrajtajo.

Za prvo glavno zborovanje se določi 20. dan majnika, to je nedelja popoldne ob 2. uri s sledečim obravnavalnim redom:

1. Poročilo g. ravnatelja, 2. poročilo g. blagajnika, 3. nastavljanje poverjenikov po raznih krajih, 4. o sadjereji bo prednašal gospod Boštjančič iz Blancé in 5. razni nasveti.

Po sestavi obravnavalnega reda prihodnjemu zboru pridejo na vrsto nasveti in želje odbornikov ali drugih udov, ki so jih ustno ali pisno objavili.

Od večih krajev se je izrekla želja, da bi si društvo vze kar s početka osnovalo svoj organ — časnik za sadjerejo. Odbor razmotrava okolišine društvene ter sklene, da se za zdaj ustanovljenje lastnega lista še odloži. Grajščak g. vitez Berks pravi, da bodo slovenski listi, kakor „Slov. Gospodar“ in „Slov. Narod“ gotovo toliko prijazni, da bodo sprejemali ne le poročila o društvenem delovanju, ampak tudi druge dobro pisane članke o zadevi sadjereje — dokler si društvo ne ustanovi svoj list. [Vsakako in radostno. Ured.]

G. Mihael Vošnjak nasvetuje, da naj se tukajšnjemu društvenemu vrtu nastavi stalen vrtnar. — Tudi ta nasvêt se nekoliko spremeni, namreč, društvo si za tekoče leto ne vzame stalnega vrtnarja, pač pa se g. ravnatelj pooblasti, da si sme vrtnarja najeti, kedar ga potrebuje in kolikor časa ga potrebuje — ker ga po prijaznosti nekega gospoda lahko dobiti more.

G. Vošnjak nasvetuje dalje, da naj se ravnateljstvo obrne s prošnjo za podporo društvu na vse okrajne zastope, na vse posojilnice in privatne posamne rodoljube; to se je se vé da sprejelo.

G. dr. Ipavic predlaga nekega pomologa (sadjerejca), da bi ga prihodnji občni zbor volil častnim udom; isto tako predlaga grajščak g.

vitez Berks nekega gospoda, da bi ga društvo pri prihodnjem zboru imenovalo častnim članom. —

Sklene se ta dva nasveta občnemu zboru 20. maja t. l. predložiti.

G. Fr. Lenček želi, da bi odborove seje bile vsaki drugi mesec, kar se je tudi sprejelo. —

G. Mihael Vizjak želi, da bi se naj o društvenem delovanju bolj pogosto v „Slov. Gospodarji“ poročalo in g. vitez Berks, še dostavlja, da naj se tudi o odborovih sejah poroča, kar je važnega; tudi to se sprejme in se bo željam ustrezalo, kolikor se tiče poročevalca.

Po g. Dr. Ipavičevem nasvetu se bo društvo naročilo na „Illustrierte Flora“; in po nasvetu g. viteza Berksa društvo kot član pristopi „Oesterreichischer Pomologenverein“.

Ker društvo — ki še leto ne obstoji — nima svojih drevesc dosta — (ima jih kakih tri tisoč), — da bi moglo tolikim željam gledé oddaje in razpošiljanja drevesc, divjakov in požlahtnjenih ustrezati, kolikor je dobilo društvo prošenj in naročil, se sklene, da si društvo takoj naroči 20 tisoč divjakov, kateri se potem deloma posade deloma prošnjikom razdele. — Drevesca so se vže naročila.

Posvetovalo se je tudi o ustanovljenju podružnic na raznih krajih, o napravi društvenih vrtov itd. Morda se bo o tem obziru po željah občnega zbora kaj ukrenilo.

Da si društvo že veliko udov šteje, vendar se še pogrešajo mnogi domoljubi. Da bo društvo živahno napredovalo in svoje delovanje kolikor moč vsestransko uspešno razširjevalo, treba je vsestranske udeležbe. — V družbi je moč; toraj le v družbo brez odlaganja!

Valentin Jarc,
tajnik.

Gospodarske stvari.

Solnčnica za kmeta zelo koristna.

Mnogo se je že po raznih poljedelskih listih slovenskih in drugih pisalo o koristi in imenitnosti solnčnice za kmetovalca. Tu pa tam jo res zasajajo po vrtih in na polji, toda le bolj zarad lepšave.

In vendar podaja solnčnica kmetu mnogostransko korist in obilen pridelek. In zato se primeri k njenemu hasku, še vse premalo obrajta in seje. To pa glavno zarad tega, ker je vrednost te rastline še vse premalo znana.

Da solnčnica zasluđuje, da se tudi po celih njivah seje, to dokazujejo razne skušnje, po katerih se je mnogo kmetovalcev o njeni veliki koristi že prepričalo. In te skušnje so glavni